



NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Bydgoszczy

LBY.410.017.02.2021

mł. bryg. Błażej Chamier Cieminski  
Komendant Powiatowy Państwowej Straży  
Pożarnej w Chojnicach  
ul. Gdańska 51  
89-604 Chojnice

# WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/21/052 Ochrona przeciwpożarowa w parkach narodowych

# I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Chojnicach <sup>1</sup>
Kierownik jednostki kontrolowanej	mł. bryg. Błażej Chamier Cieminski, Komendant Powiatowy Państwowej Straży Pożarnej w Chojnicach, od 6 marca 2018 r. <sup>2</sup> , w okresie od 25 stycznia do 5 marca 2018 pełnił obowiązki Komendanta. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnił: bryg. Tomasz Marasz, Komendant Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Chojnicach, od 27 lipca 2017 r. do 24 stycznia 2018 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	Nadzór Państwowej Straży Pożarnej nad zabezpieczeniem przeciwpożarowym parku narodowego.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2018 r. do dnia zakończenia kontroli <sup>3</sup> , z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli <sup>4</sup>
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy
Kontroler	Lucyna Cierzniakowska-Morzyńska, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LBY/87/2021 z 9 lipca 2021 r.

(akta kontroli str. 1-6)

---

<sup>1</sup> Dalej: „KPPSP” lub „Komenda”.

<sup>2</sup> Dalej: „Komendant Powiatowy PSP”.

<sup>3</sup> Czynności kontrolne zakończono 12 października 2021 r.

<sup>4</sup> Dz. U. z 2020 r. poz. 1200 ze zm., dalej: „ustawa o NIK”.

## II. Ocena ogólna<sup>5</sup> kontrolowanej działalności

### OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działalność Komendy w kontrolowanym zakresie.

### Uzasadnienie oceny ogólnej

W okresie objętym kontrolą Komendant Powiatowy PSP opracował i wdrożył do realizacji roczne plany czynności kontrolno-rozpoznawczych. W Parku Narodowym Bory Tucholskie<sup>6</sup>, przeprowadzono dwie kontrole w zakresie ochrony przeciwpożarowej, w tym jedną dotyczącą ekosystemów.

Komendant Powiatowy PSP corocznie uzgadniał z Dyrektorem PNBT dokument pn. *Sposoby postępowania na wypadek pożaru* oraz zgłaszał swoje uwagi. W *Powiatowym Planie Ratowniczym* uwzględniono działania dla PNBT i jego przeciwpożarowego zabezpieczenia.

Niewielkie zagrożenie pożarowe na obszarze PNBT potwierdza wystąpienie w kontrolowanym okresie jednego zdarzenia, które miało charakter punktowy. Dokumentacja ze zdarzenia ratowniczego sporządzona była zgodnie z procedurami obowiązującymi w KPPSP.

## III. Opis ustalonego stanu faktycznego

### Opis stanu faktycznego

1. W okresie objętym kontrolą Komendant Powiatowy PSP, zgodnie z § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 października 2005 r. w sprawie czynności kontrolno-rozpoznawczych przeprowadzanych przez Państwową Straż Pożarną<sup>7</sup>, sporządził roczne plany czynności kontrolno-rozpoznawczych. W planach tych nie uwzględniono przeprowadzenia kontroli w PNBP.

Komendant Powiatowy PSP wyjaśnił, że PNBT nie został uwzględniony w rocznych planach czynności kontrolno-rozpoznawczych na lata 2018-2021 z powodu zwiększonego zagrożenia pożarowego na terenach leśnych, wynikającego z analizy stanu bezpieczeństwa powiatu, dotyczącego terenów dotkniętych nawałnicą z 11 sierpnia 2017 r. oraz wytypowania lasów będących w zarządzie prywatnym ze względu na zwiększoną ilość pożarów. Obszary leśne na terenie powiatu chojnickiego były zarządzane przez osiem nadleśnictw z trzech różnych Regionalnych Dyrekcji Lasów Państwowych, PNBT i lasy prywatne. Planując czynności kontrolne brano pod uwagę prawdopodobieństwo i częstotliwość występowania pożarów na danym terenie jak również ewentualne trudności w prowadzeniu działań gaśniczych jak i dostępność jednostek ochrony przeciwpożarowej. Nieuwzględnienie kontroli w planie nie wykluczało możliwości jej przeprowadzenia poza planem.

Na lata 2018-2021 zaplanowano łącznie 15 kontroli nadleśnictw<sup>8</sup> oraz pięć lasów prywatnych<sup>9</sup>.

(akta kontroli str. 50-84, 233)

2. W okresie objętym kontrolą Komendant Powiatowy PSP w Chojnicach przeprowadził w PNBT dwie kontrole<sup>10</sup>.

<sup>5</sup> Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

<sup>6</sup> Dalej: „PNBT”.

<sup>7</sup> Dz. U. Nr 225 poz. 1934, dalej: „rozporządzenie w sprawie czynności kontrolno-rozpoznawczych”.

<sup>8</sup> 2018 r. – pięć, 2019 i 2020 r. – po trzy, 2021 r. – cztery.

<sup>9</sup> 2019 r – jedna, 2020 i 2021 r. – po dwie.

1) Zakres czynności kontrolno-rozpoznawczych obejmował Centrum Edukacji Przyrodniczej w Chocińskim Młynie i dotyczył:

- kontroli przestrzegania przepisów przeciwpożarowych;
- rozpoznawania możliwości i warunków prowadzenia działań ratowniczych przez jednostki ochrony przeciwpożarowej;
- postępowania z substancjami zubożającymi warstwę ozonową, fluorowanymi gazami cieplarnianymi i pozostałymi fluorowanymi gazami cieplarnianymi w rozumieniu ustawy z dnia 15 maja 2015 r. o substancjach zubożających warstwę ozonową oraz o niektórych fluorowanych gazach cieplarnianych<sup>11</sup> wykorzystywanymi w ochronie przeciwpożarowej, a także systemami ochrony przeciwpożarowej oraz gaśnicami zawierającymi te substancje lub gazy lub od nich uzależnionymi.

Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości dotyczyły:

- braku wydzielenia pożarowego klatki schodowej – drzwi przeciwpożarowe do pomieszczeń nie zostały wyposażone w samozamykacze – nieprawidłowość została usunięta – drzwi przeciwpożarowe do pomieszczeń zostały wyposażone w samozamykacze;
- braku wydzielenia strefy pożarowej – wejście z poziomu parteru do piwnicy nie zamknięte drzwiami EI60 (przeciwpożarowymi) – nieprawidłowość została usunięta – wydzielono strefę pożarową, wejście z poziomu parteru do piwnicy zostało wyposażone w drzwi przeciwpożarowe;
- braku źródła wody celów przeciwpożarowych – nieprawidłowość usunięto w trakcie kontroli. Ze względu na trwającą inwestycję i realizację ostatniego etapu (budowa muzeum), w tym zapewnienie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę do zewnętrznego gaszenia, po pisemnym wniosku Dyrektora PNBT z 30 lipca 2019 r. o zgodę na czasowe zastępcze źródło wody, ustalono nowy termin do czasu zakończenia i oddania inwestycji do użytkowania, tj. 30 listopada 2020 r.<sup>12</sup> Na wniosek Dyrektora PNBT okres ten przedłużono do 31 grudnia 2020 r.<sup>13</sup>;

Komendant Powiatowy PSP 2 sierpnia 2019 r. wydał opinię potwierdzającą, przy uwzględnieniu realizacji wydzielenia pożarowego klatki schodowej i stref pożarowych, spełnienie przez budynek Centrum Edukacji Przyrodniczej PNBT w miejscowości Chociński Młyn wymagań ochrony przeciwpożarowej.<sup>14</sup>

2) Zakres czynności kontrolno-rozpoznawczych obejmował obwody ochronne Bachorze i Drzewicz (punkty czerpania wody nr 1, nr 5 i nr 6 oraz dojazdy pożarowe nr 1, nr 2 i nr 5) i dotyczył kontroli przestrzegania przepisów przeciwpożarowych oraz rozpoznawania możliwości i warunków prowadzenia działań ratowniczych przez jednostki ochrony przeciwpożarowej. W wykazie stwierdzonych nieprawidłowości wskazano na brak wystarczającego promienia skrętu z dojazdu pożarowego nr 2 w dojazd pożarowy nr 5 od strony miejscowości Klosnowo oraz utrudniony przez roślinność, która wrastała w skrajnię drogi, dojazd pożarowy do punktu czerpania wody nr 1 w Bachorzu. W związku ze stwierdzonymi

---

<sup>10</sup> Jedną w 2019 r. - Protokół ustaleń czynności kontrolno-rozpoznawczych nr PR.5580.16.2.2019.AK z 30 lipca 2019 r. (kontrola przeprowadzona została w dniach 26-30 lipca 2019 r. w budynku Centrum Edukacji Przyrodniczej w Chocińskim Młynie w związku z wnioskiem Dyrektora PNBT o wydanie opinii nt. spełnienia wymagań przepisów przeciwpożarowych) i jedną w 2020 r. - Protokół ustaleń czynności kontrolno-rozpoznawczych nr PR.5584.9.2.2020.TB z 26 sierpnia 2020 r. (kontrola przeprowadzona została w dniach 24-26 sierpnia 2020 r. w PNBT).

<sup>11</sup> Dz. U z 2020 r., poz. 2065..

<sup>12</sup> Postanowienie z 2 sierpnia 2019 r. (PR.5580.16.3.2019.AK).

<sup>13</sup> Postanowienie z 2 grudnia 2020 r. (PR.5580.16.5.2019.TB).

<sup>14</sup> Pismo Komendanta Powiatowego PSP nr PR.551813.1.2019.AK.

nieprawidłowościami Komendant Powiatowy PSP pouczył Dyrektora PNBT o konieczności natychmiastowego uprzątnięcia roślinności z dojazdu do punktu czerpania wody nr 1 w Bachorzu oraz wykonania wjazdu w dojazd pożarowy nr 5 o odpowiednim promieniu skrętu. PNBT zrealizował zalecenia pokontrolne<sup>15</sup>, o czym poinformował kontrolujących przesyłając dodatkowo dokumentację fotograficzną.

(akta kontroli str. 10-49, 231-237)

3. Komendant Powiatowy PSP corocznie (w terminie do 31 marca każdego roku)<sup>16</sup> uzgadniał z Dyrektorem PNBT dokument pn. *Sposoby Postępowania na wypadek pożaru w Parku Narodowym „Bory Tucholskie”*. Uzgodnienia dokumentu odbywały się w formie elektronicznej oraz podczas bezpośrednich spotkań z pracownikiem PNBT odpowiedzialnym za sporządzenie ww. dokumentu.

Komendant Powiatowy PSP podał, że w kontrolowanym okresie zgłoszono jedną uwagę w 2018 r. dotyczącą wskazania w dokumencie wytycznych zgodnych z instrukcją ochrony przeciwpożarowej lasów z 2012 r. W kolejnych latach 2019-2021 nie zgłaszano żadnych uwag.

(akta kontroli str. 85-166, 233)

W Komendzie stanowisko kierowania akcjami gaśniczymi było wyposażone w cyfrową mapę SWD-ST<sup>17</sup>, na której naniesiono granice PNBT oraz infrastrukturę przeciwpożarową (dojazdy pożarowe punkty czerpania wody).

(akta kontroli str. 238-241)

4. W Powiatowych Planach Ratowniczych Komendy na poszczególne lata 2018-2021 w dziale I rozdziale 1.4 punkt 14 określone zostały zadania dla Administracji Lasów Państwowych, dotyczące również PNBT:

- pilotowanie w obszarach leśnych jednostek biorących udział w akcji ratowniczo-gaśniczej;
- zapewnienie map terenów leśnych w odpowiedniej ilości na potrzeby akcji ratowniczo-gaśniczej;
- udostępnianie łączności radiotelefonicznej, stacjonarnej samochodowej i przewoźnej;
- włączanie do akcji sił i środków znajdujących się w dyspozycji jednostek terenowych i firm pracujących na rzecz tych jednostek;
- zabezpieczenie powierzchni pożarowych w zakresie oborywania;
- wykonanie przecinek umożliwiających dojazd sprzętu;
- udział w ewakuacji ludzi i mienia z zagrożonych pożarami budynków lub terenów;
- udział w pracach sztabu akcji.

W dokumencie tym w dziale III rozdziale 2 punkt 2.4 wykazano PNBT jako podmiot współpracujący i wspomagający organizację działań ratowniczych.

Komendant Powiatowy PSP podał, że przy opracowywaniu ww. dokumentów brane były pod uwagę wytyczne z Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Gdańsku, a wykaz zadań aktualizowano zgodnie ze zmieniającymi się zadaniami dla Państwowej Straży Pożarnej.

<sup>15</sup> Poszerzony został promień skrętu z dojazdu pożarowego nr 2 w dojazd pożarowy nr 5 (wycięto wraz z korzeniami kilka drzew, zniwelowano teren i zagęszczono nowymi materiałami) oraz usunięta została na całej długości roślinność, która utrudniała wjazd i widoczność z dojazdu pożarowego do punktu czerpania wody nr 1.

<sup>16</sup> 6 marca 2018 r., 7 marca 2019 r., 10 marca 2020 r., 30 marca 2021 r.

<sup>17</sup> System Wspomagania Decyzji (mapa ST 3).

(akta kontroli str. 167-229, 231-232)

5. Na obszarze PNBT w latach 2018-2021 odnotowano jeden pożar<sup>18</sup>. Zdarzenie miało miejsce 28 lutego 2019 r.<sup>19</sup> i zostało zgłoszone przez osobę prywatną. Pożar zakwalifikowano do kategorii „mały” i obejmował on powierzchnię 4m<sup>2</sup> (paliło się pojedyncze drzewo). Przypuszczalną przyczyną pożaru było pozostawienie niedogaszonego ogniska bez dozoru. Czas przybycia pierwszych sił i środków wyniósł 29 minut<sup>20</sup>. Czas trwania akcji ratowniczo-gaśniczej wyniósł 1 godzinę 46 minut<sup>21</sup>.

(akta kontroli str. 7-9, 234)

Stwierdzone  
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

## IV. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag i wniosków.

## V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia  
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Bydgoszczy. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Bydgoszcz, 18 października 2021 r.

Najwyższa Izba Kontroli  
Delegatura w Bydgoszczy

Kontroler  
(-) Lucyna Cierzniaowska-Morzyńska  
główny specjalista kontroli państwowej

p.o. Dyrektor  
(-)Tomasz Sobecki

<sup>18</sup> Odnotowany w systemie SWD (System Wspomagania Decyzji).

<sup>19</sup> Zarejestrowano w ewidencji zdarzeń z numerem 1103001-0140.

<sup>20</sup> Czas liczony od zgłoszenia do pomiotu ratowniczego do momentu przybycia pierwszych sił i środków.

<sup>21</sup> Informacja o czasie działań ratowniczych liczona jest od momentu zgłoszenia do podmiotu ratowniczego do chwili powrotu ostatniego podmiotu ratowniczego.